

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора
Личенко Ірини Олександрівни
на дисертацію Гудкової Ганни Сергіївни на тему
«Адміністративно-правові засади регуляторної діяльності Національного банку
України», представлену до захисту у спеціалізовану вчену раду Національної
академії внутрішніх справ на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Ступінь актуальності обраної теми

Забезпечення фінансово-економічної стабільності є вкрай важливим завданням держави у сучасних кризових умовах. Зважаючи на негативні політичні, соціально-економічні, інституційні чинники, проблеми світової фінансової кризи дедалі важче нашій державі забезпечувати ефективне адміністрування ринку фінансових послуг, гарантувати стабільність національної банківської системи, цінову, фінансову стабільність загалом.

У таких умовах загострюється потреба системного аналізу сучасних адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України, пошуку шляхів їхньої трансформації з огляду на нові виклики економічного, безпекового характеру для України, процесу глобалізації та цифровізації фінансових операцій у світі загалом, виявлення недоліків регуляторної діяльності та можливостей їхнього усунення з огляду на досвід зарубіжних країн.

Потрібна докорінно нова система засобів регулятивного впливу, обмежень Національного банку України. Розробляючи їх, держава повинна гнучко реагувати на поточну фінансово-економічну ситуацію, потребу усунення необґрунтованого надмірного тиску на фінансово-економічну систему.

На сучасному етапі розвитку держави виникла складне завдання оновлення підходів щодо регуляторного впливу на грошово-кредитну систему, не лише уникнення стрімких інфляційних процесів, забезпечення стабільності грошової одиниці України, але й забезпечення довіри населення до грошово-кредитної (монітарної) політики.

Усі вищенаведені чинники, а також відсутність комплексних наукових праць із досліджуваної проблематики, визначають актуальність теми дисертаційного дослідження Гудкової Ганни Сергіївни.

Очевидно, дисертаційне дослідження Гудкової Ганни Сергіївни є однією із перших наукових праць, що слугує комплексному дослідженню адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України, зокрема ідентифікації сучасних адміністративно-правових засад такої регуляторної діяльності з огляду на результати опрацювання значного обсягу наукових, науково-публіцистичних джерел, положень чинного національного законодавства, узагальнення практики його реалізації, міжнародного досвіду, висуненню пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства у досліджуваній сфері.

З огляду на зазначене, а також зважаючи на відсутність комплексних наукових праць, присвячених досліджуваній проблематиці, тема дисертаційного дослідження Гудкової Ганни Сергіївни є актуальною та своєчасною.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача

Науковий рівень дисертації і наукових публікацій Гудкової Ганни Сергіївни відповідає встановленим вимогам щодо такого роду наукових робіт.

Про високий науковий рівень дисертації, зв'язок роботи із державними та галузевими науковими програмами, пріоритетними напрямками розвитку науки свідчить те, що обраний напрям дослідження відповідає Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015), Тематиці наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки, затвердженій наказом МВС України від 11 червня 2020 року № 454, Стратегії сталого розвитку «Україна–2020». Дисертація відповідає Основним напрямкам наукових досліджень Національної академії внутрішніх справ на 2018–2020 роки, схваленим рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 26 грудня 2017 року (протокол № 28/1), річним планам науково-дослідних робіт Національної академії внутрішніх справ. Тему дисертації затверджено Вченою радою Національної академії внутрішніх справ 25 травня 2021 року (протокол № 11)

і включено до переліку тем дисертаційних досліджень Національною академією правових наук України (пункт 470, 2021 рік).

Варто відзначити належний науковий рівень дисертації і наукових публікацій Гудкової Ганни Сергіївни. Вона проаналізувала результати науково-теоретичного обґрунтування визначення низки важливих юридичних термінів у вітчизняній юридичній літературі, дотичних до проблемного поля вивчення. Науковий рівень роботи засвідчується якістю наукових підходів авторки щодо дефініювання низки правових категорій, серед яких «правове регулювання», «адміністративно-правове регулювання», «адміністративно-правового регулювання на ринку фінансових послуг», «адміністративно-правовий статус».

Водночас у роботі представлені наукові підходи щодо вирішення практичних проблем регуляторної діяльності Національного банку України. Високим науковим рівнем відзначаються й положення, що стосуються покращення регуляторної діяльності НБУ, зокрема цифровізації цієї роботи, упровадження нових технологій у роботі з клієнтами НБУ, зокрема штучного інтелекту, повної автоматизації, роботизації, інших рішень, забезпечення безпеки, застосування заходів з боку НБУ задля підтримки інвесторів, валютної лібералізації, стимулювання інвестування в українську економіку тощо.

Свідченням належного наукового рівня дисертації є використання широкої емпіричної та методологічної бази проведеного дослідження. Обґрунтування результатів наукової роботи підкріплено широкою емпіричною основою, яку склали узагальнення практики регуляторної діяльності НБУ, результати анкетування 389 працівників банківських установ, страхових і фінансових компаній, кредитних спілок.

Науковий рівень представлених результатів наукового пошуку, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, засвідчується широкою методологічною основою роботи, яку склали загальнонаукові та спеціально-правові методи, що дали змогу всебічно проаналізувати об'єкт дослідження, зокрема: діалектичний метод, методи аналізу й синтезу, компаративістський метод, логіко-

семантичний аналіз, метод класифікації, системний та структурно-інституціональний методи, соціологічний метод.

Належний науковий рівень притаманний публікаціям дисертантки. Результати дисертаційного дослідження, що відзначаються високим науковим рівнем, відображені у чотирьох статтях, три з яких опубліковано в наукових фахових виданнях України, одна – у виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Scopus, трьох тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях, одному навчально-методичному посібнику, курсі лекцій, підкріплені одним свідоцтвом про реєстрацію авторського права на твір.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях

Результатам дисертаційного дослідження Гудкової Ганни Сергіївни притаманний належний рівень наукової новизни.

Елементи наукової новизни сформульовані коректно, їх кількість та кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам. Автором вирішено нові для юридичної науки завдання та отримано науково обґрунтовані результати, що стосуються адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України.

Науковою новизною відзначаються усі розділи дисертації, висновки, пропозиції авторки. З огляду на наукову новизну, на особливу увагу заслуговує авторський підхід до визначення адміністративно-правового регулювання на ринку фінансових послуг, класифікації принципів й завдань регуляторної діяльності Національного банку України, порушень регуляторних актів НБУ, механізму зниження рівня суб'єктивізму під час формування професійного судження як однієї з підстав прийняття рішень НБУ в процесі регуляторної діяльності.

Безумовно, науковою новизною відзначається авторський підхід до визначення особливостей адміністративно-правового статусу Національного банку України як регулятора ринку фінансових послуг, систематизації повноважень НБУ,

що безпосередньо й опосередковано забезпечують його функціонування у означеній сфері.

Критеріям наукової новизни відповідають пропозиції щодо адміністративно-правового забезпечення діяльності НБУ у сфері стимулювання інвестування в українську економіку, усунення прогалин у законодавстві, що виникли у зв'язку з віднесенням діяльності страхових компаній, кредитних спілок, фінансових компаній, бюро кредитних історій до сфери регулювання і нагляду НБУ та інші.

Наукова новизна притаманна результатам наукового аналізу законодавства іноземних країн щодо адміністративно-правового забезпечення регуляторної діяльності у фінансовій сфері. Новизною вирізняється обґрунтування авторського твердження аспірантки, що підходи до державного регулювання фінансового ринку залежать від моделі ринку, прийнятої в певній країні (банківської, небанківської), ступеня централізації управління в країні (у країнах із федеративним устроєм частина повноважень передана територіям, наприклад, у США – штатам, у Німеччині – землям).

Загалом можна стверджувати про наявність широкого переліку положень дисертації та результатів дослідження, які вирізняються науковою новизною. Вони пройшли потрібну апробацію, доволі об'ємно представлені в опублікованих працях дисертантки. У наукових публікаціях відображене глибоке та всебічне розуміння авторкою сучасних адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України, шляхів їхньої оптимізації та вдосконалення, високий науковий рівень представлених результатів наукової роботи, самостійність авторського пошуку.

З огляду на зазначене, можна констатувати високий науковий рівень новизни представлених результатів дисертаційної роботи Гудкової Ганни Сергіївни, істотне значення для юридичної науки.

Результати дисертаційного дослідження повною мірою висвітлені у достатній кількості публікацій. Основні положення дисертації знайшли своє відображення у чотирьох статтях, три з яких опубліковано в наукових фахових виданнях України, одна – у виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Scopus, трьох

тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях, одному навчально-методичному посібнику, курсі лекцій та одному евідоцтві про реєстрацію авторського права на твір.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукова обґрунтованість представлених у дисертаційній роботі наукових положень, висновків і рекомендацій засвідчена використанням значного обсягу наукової та іншої літератури, міжнародних та вітчизняних нормативно-правових актів, які закріплюють адміністративно-правові засади регуляторної діяльності НБУ й іноземних регуляторних інституцій у фінансовій сфері (170 джерел).

Ретельно обраний методологічний інструментарій став запорукою формулювання ґрунтовних, науково вивірених висновків та пропозицій. Методологічна основа дисертації охопила широкий перелік загальнонаукових й спеціально-правових методів (діалектичний, компаративістський, логіко-семантичний, соціологічний та інші). Ці методи дослідження, використані у взаємозв'язку та взаємодії, дали змогу сформулювати науково обґрунтовані висновки та узагальнення.

Досягнення наукової обґрунтованості положень дисертації досягнуто дисертанткою завдяки комплексному підходу щодо ідентифікації місця Національного банку України в системі регуляторів ринку фінансових послуг, дослідження принципів та завдань регуляторної діяльності Національного банку України, адміністративно-правових інструментів його регуляторної діяльності, визначення на основі ретельного узагальнення практики регуляторної діяльності НБУ, зарубіжного досвіду, зібраної емпіричної бази, в тому числі результатів анкетування 389 працівників банківських установ, страхових і фінансових компаній, кредитних спілок шляхів удосконалення адміністративно-правового законодавства у сфері регуляторної діяльності Національного банку України.

Наукова обґрунтованість репрезентованих результатів засвідчується чітким та правильним визначенням авторкою роботи об'єкта та предмета дослідження, логічною, раціональною структурою дисертації, що відображає основні

адміністративно-правові засади регуляторної діяльності Національного банку України. Це дало змогу обґрунтувати авторські ідеї, цілісно їх представити, донести до наукової громадськості власні думки та пропозиції.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Поставлені перед дисертантою наукові завдання виконані в повному обсязі і мета дисертаційного дослідження досягнута.

Зокрема у дисертаційній роботі Гудкової Ганни Сергіївни здійснено виконання важливого наукового завдання, що полягає у визначенні адміністративно-правових засад забезпечення регуляторної діяльності Національного банку України, а також шляхів їхнього вдосконалення.

Пріоритети виконання поставленого наукового завдання спонукали дисертантку сформулювати логічну структуру дисертаційної роботи, націлену на комплексне відображення основних аспектів регуляторної діяльності НБУ на ринку фінансових послуг.

Досягненню значних теоретичних та практичних результатів дисертаційного дослідження сприяло використання міжнародного досвіду регуляторної діяльності на ринку фінансових послуг. Окреслені дисертанткою наукові завдання відповідають змісту дослідження, висновкам, пропозиціям, сформульованим у рамках дисертації.

У межах виконання поставленого наукового завдання дисертантка дослідила особливості ринку фінансових послуг як об'єкта адміністративно-правового регулювання, місце Національного банку України в системі суб'єктів ринку фінансових послуг, розглянула принципи й завдання регуляторної діяльності Національного банку України, висловила пропозицію екстраполювати Принципи Міжнародної організації комісій з цінних паперів (IOSCO) на принципи діяльності Національного банку України в ролі регулятора на ринку фінансових послуг, дефініювала адміністративно-правовий статус Національного банку України як регулятора ринку фінансових послуг та окреслила його структуру, визначила основні напрями регуляторної діяльності НБУ на ринку фінансових послуг та

з'ясувала правову природу адміністративно-правових інструментів регуляторної діяльності НБУ, запропонувати напрями вдосконалення адміністративно-правового законодавства у сфері його регуляторної діяльності.

Дисертантка володіє методологією наукової діяльності. У дисертації вона представлена комплексним поєднаннями загальнонаукових та спеціально-правових методів, різноманітних методологічних підходів. Їхнє обрання мало особливе значення для отримання наукових результатів дисертаційного дослідження.

Так, завдяки логіко-семантичному аналізу стало можливим визначення змісту ключових термінів дослідження: «адміністративно-правове регулювання», «адміністративно-правове регулювання на ринку фінансових послуг», «адміністративно-правовий статус НБУ».

Компаративістський метод слугував виявленню специфіки регуляторної діяльності на ринку фінансових послуг у низці зарубіжних країн й оцінюванню можливостей упровадження міжнародного досвіду у вітчизняне законодавство. Досягненню вагомих результатів дослідження також слугувало застосування й діалектичного, соціологічного методів, методів аналізу й синтезу, класифікації.

Власний підхід дисертантки у застосуванні методів наукового пізнання став запорукою отримання якісних наукових результатів дисертаційного дослідження.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження

Теоретична та практична значущість одержаних результатів полягає у можливості їх подальшого використання у сфері правотворчості, науково-дослідній сфері, практичній діяльності, освітньому процесі тощо.

Результати наукового пошуку можуть знайти практичне застосування у сфері правотворчості – під час розроблення нових і вдосконалення наявних нормативно-правових актів, положення яких визначають правові засади регуляторної діяльності НБУ, освітній та науково-дослідній діяльності – задля формування навчальних матеріалів і викладання навчальних дисциплін «Банківське право», «Економічна безпека», «Основи економічної безпеки та ділової корпоративної розвідки», «Актуальні проблеми адміністративного права і процесу», укладання підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій, а також у

практичній діяльності – зокрема у роботі Національного банку України та Бюро економічної безпеки України .

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження засвідчена низкою документів, репрезентованих дисертанткою у дисертації (лист до Комітету з питань правоохоронної діяльності Верховної Ради України від 17 жовтня 2023 року № 03/166ВР; акти впровадження Національної академії внутрішніх справ від 06.11.2023 року та від 20.11.2023 року; акт впровадження Бюро економічної безпеки України від 19 жовтня 2023 року).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому

Дисертація загалом є завершеною працею, структура якої є оптимальною, логічною, відповідає встановленим вимогам, дає змогу отримати цілісну уяву про адміністративно-правові засади регуляторної діяльності Національного банку України. Вона складається зі вступу, трьох розділів, що містять дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел (170 джерел на 21 сторінці) і 5 додатків (на 18 сторінках). Повний обсяг дисертації становить 207 сторінок, з них основний текст – 155 сторінок.

Структура дисертації та зміст її підрозділів слугували розкриттю мети наукового пошуку та виконанню поставлених авторкою завдань дослідження.

Анотація. Анотація, подана державною та англійською мовами, є відображенням короткого викладу основного змісту дисертаційної роботи Гудкової Ганни Сергіївни, узагальненням результатів наукового дослідження із зазначенням їхнього практичного значення. Її зміст дає змогу оцінити обсяг та результативність здійсненої наукової роботи під час дослідження адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України, а також шляхів їхнього удосконалення в сучасних умовах.

У вступі до роботи представлено обґрунтування вибору теми дослідження; висвітлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами, визначено мету та завдання роботи, об'єкт та предмет, окреслено її наукову новизну, науково-теоретичне підґрунтя, методологічну основу роботи, визначено науково-теоретичне і

практичне значення одержаних результатів; наведено інформацію про апробацію основних положень роботи та публікації за темою дослідження, визначено структуру та обсяг дисертації.

У першому розділі *«Загальна характеристика діяльності Національного банку України як регулятора на ринку фінансових послуг»* дисертаційної роботи Гудкова Ганна Сергіївна представила аналіз ринку фінансових послуг як об'єкта адміністративно-правового регулювання, окреслила місце Національного банку України в системі суб'єктів ринку фінансових послуг та ідентифікувала принципи та завдання регуляторної діяльності Національного банку України.

Дослідивши місце Національного банку України в системі суб'єктів ринку фінансових послуг, вона дійшла висновку, що на ринку фінансових послуг НБУ виконує надзвичайно важливу роль у сприянні фінансовій стабільності, забезпеченні проведення макропруденційного аналізу, макрострес-тестування банківської системи з метою виявлення системних ризиків, розроблення та імплементації інструментів макропруденційної політики для запобігання кризам, контролю фінансової стійкості окремих банків, нагляду за платіжними системами й системами розрахунків, тощо.

Зміст другого розділу дисертації *«Організація регуляторної діяльності Національного банку України»* присвячено аналізу поняття та структури адміністративно-правового статусу Національного банку України як регулятора ринку фінансових послуг, основних напрямів його регуляторної діяльності на ринку фінансових послуг, адміністративно-правових інструментів втілення в життя такої регуляторної діяльності.

У результаті дослідження окреслених питань дисертантка констатує, що напрямами регуляторної діяльності НБУ є формування загальноекономічних умов ефективного функціонування ринку фінансових послуг, підтримання стійкості фінансового стану як окремих банків, так і ринку фінансових послуг загалом, проведення оцінок щодо чутливості банківського сектору й небанківських фінансових організацій до зовнішніх і внутрішніх шоків, підтримання безперебійної роботи національної платіжної системи в умовах воєнного стану, зокрема

руйнування об'єктів критичної інфраструктури, активізація співробітництва з міжнародними організаціями щодо посилення спроможності національного ринку фінансових послуг протидіяти зовнішнім загрозам.

Третій розділ дисертаційної роботи «Шляхи вдосконалення регуляторної діяльності Національного банку України» містить результати ґрунтовного аналізу зарубіжного досвіду регуляторної діяльності на ринку фінансових послуг, заходів впливу Національного банку України за порушення регуляторних актів та шляхів удосконалення адміністративно-правового законодавства у сфері його регуляторної діяльності.

Цілком виправданим є зауваження дисертантки про особливості цифровізації та інформаційних технологій, які використовує НБУ в регуляторній діяльності, що вирізняються доволі високим рівнем. Водночас постає необхідність активізувати диджиталізацію регуляторної діяльності НБУ в роботі з клієнтами й діяльності технологічних компаній, які надають фінансові послуги.

Дисертантка цілком виправдано акцентовано на напрямках удосконалення законодавства з метою підвищення ефективності основних адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України.

Дисертацію завершують обґрунтовані, логічні, засновані на всьому попередньо викладеному матеріалі **висновки**, які дають змогу вирішити поставлені дисертанткою завдання та досягнути заявленої мети дисертаційної роботи.

Список використаних джерел складається з 170 найменувань, що охоплює низку нормативно-правових актів, які мають різну юридичну силу, зокрема й міжнародні нормативні акти, локальні нормативно-правові акти, які закріплюють адміністративно-правові засади регуляторної діяльності НБУ, наукові праці вітчизняних та іноземних авторів, тощо.

Структура дисертаційної роботи слугувала ґрунтовному аналізу основних адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України, вирішенню поставлених завдань та належному досягненню задекларованої мети наукового пошуку, засвідчила якість отриманих результатів та наукову та практичну значущість дисертації.

Дисертація відповідає вимогам, які пред'являються до дисертаційних досліджень. Оформлення дисертації та анотації відповідає тим вимогам, які висуваються до такого роду робіт. Результати дисертаційного дослідження мають наукову цінність і важливе значення для подальшого розвитку адміністративного права.

Відсутність порушень академічної доброчесності

У дисертації та працях дисертантки відсутнє привласнення чужих ідей, результатів або слів без оформлення належного цитування. У дисертаційній роботі не виявлено текстових запозичень, використання ідей, наукових матеріалів і результатів інших авторів без посилання на джерела, є посилання на відповідні джерела інформації, а також дотримані усі норми законодавства про авторське право.

Дисертація є оригінальною, самостійною, завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації у практиці

Теоретична та практична цінність результатів дисертаційного дослідження є безумовною та засвідчується потенціалом придатності їхнього використання у роботі багатьох інституцій фінансово-економічної сфери, зокрема Міністерства фінансів України, Національного банку України, Бюро економічної безпеки України, різноманітних регуляторів ринку фінансових послуг. Здійснена наукова робота дисертантки дозволила поглибити теоретичні знання щодо основних адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України, з'ясувати якісний стан законодавства у окресленій сфері, окреслити практичні кроки задля покращення регуляторної діяльності НБУ, перспективу розроблення нових і вдосконалення наявних нормативно-правових актів, положення яких визначають правові засади такої регуляторної діяльності. Не менш вагомим є значення результатів дослідження для освітньої діяльності, оскільки вони дають змогу оволодіти учасникам освітнього процесу теоретичними знаннями щодо ролі НБУ у сфері забезпечення економічної безпеки, врахувати їх у подальших наукових

дослідженнях, при підготовці монографій, наукових статей, навчально-методичної літератури.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача

Оцінюючи позитивно рецензовану роботу, необхідно вказати на наявність певних недостатньо аргументованих положень, дискусійних моментів та зауважень:

1. У дисертації неодноразово наголошується на важливій ролі Національного банку України у забезпечення фінансової оборони країни, зміцненні потенціалу України у сучасний складний період. Потребують деталізації положення, що стосуються найсуттєвіших змін адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України у період війни.

2. У підрозділі 2.3. дисертації проведено аналіз особливостей застосування різних адміністративно-правових інструментів регуляторної діяльності Національного банку України, серед яких нормативні акти, адміністративні акти й адміністративні договори. Проте, видається сумнівним, що це вичерпний перелік таких інструментів. Кращому розумінню адміністративно-правових інструментів регуляторної діяльності Національного банку України служило б наведення їхнього розширеного систематизованого переліку чи класифікації.

3. Безумовно, ідентифікація адміністративно-правових засад регуляторної діяльності Національного банку України потребує застосування потенціалу як адміністративного, так і фінансового законодавства. У підрозділі 1.3. дисертаційної варто було б більше уваги присвятити питанню кореляції положень адміністративного та фінансового права при визначенні принципів регуляторної діяльності Національного банку України.

4. Потребує детальнішого пояснення твердження авторки, наведене на ст. 153 дисертації про те, що «формулюючи пропозиції з удосконалення адміністративно-правового законодавства у сфері регуляторної діяльності Національного банку України, доцільно спрямувати увагу на особливостях цифровізації та інформаційних технологій, що використовує НБУ у досліджуваній діяльності». Прийняття яких нормативно-правових актів чи змін до чинного законодавства дало б змогу

покращити процеси цифровізації та діджиталізації регуляторної діяльності Національного банку України, які напрями регуляторної діяльності потребують якісних змін у цій сфері першочергово?

5. Цілком поділяючи думку дисертантки щодо важливості застосування інструменту професійного судження в процесі створення адміністративних актів НБУ, під час будь-якого оцінювання осіб, правочинів, операцій, обставин, подій, що здійснює Національний банк України в межах виконання покладених на нього функцій, видається доцільним формування проєкту змін до чинного законодавства з відображенням нормативно-правових пропозицій щодо його використання, в тому числі й тих, які окреслені авторкою на ст. 108 дисертації.

6. На ст. 155 дисертації зазначено, що ринок цифрових фінансових послуг повинен мати чіткі та прозорі правила, стандартизацію та недопустимість зайвого втручання (дерегуляція), а Національний банк України повинен створювати та підтримувати екосистему фінансових сервісів. Водночас виникає потреба уточнення такого твердження. Якими адміністративно-правовими інструментами можливо цього досягти?

Вказані зауваження носять дискусійний характер, вказують здебільшого на складність досліджуваної теми, і жодним чином не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, не знижують її методичної та науково-практичної значущості, підкреслюють вагомість внеску дисертантки у юридичну науку.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Гудкової Ганни Сергіївни на тему «Адміністративно-правові засади регуляторної діяльності Національного банку України» відповідає вимогам, які пред'являються до дисертаційних досліджень. Положення та висновки роботи дисертантка отримала особисто, їм притаманна наукова новизна та практична значущість, обґрунтованість й достовірність. У опублікованих працях авторки повною мірою відображені основні положення дисертаційної роботи.

Дисертація Гудкової Ганни Сергіївни на тему «Адміністративно-правові засади регуляторної діяльності Національного банку України» за актуальністю, ступенем

наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною значущістю отриманих результатів відповідає спеціальності 081 Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 261, Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор – Гудкова Ганна Сергіївна, на підставі публічного захисту, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право».

**Офіційний опонент –
завідувач кафедри цивільного права та процесу
Навчально-наукового інституту права,
психології та інноваційної освіти
Національного університету
«Львівська політехніка»
доктор юридичних наук, професор**

Ірина ЛИЧЕНКО

**Підпис засвідчую:
Вчений секретар
Національного університету
«Львівська політехніка»**

Роман БРИЛИНСЬКИЙ